

مشخصات دانش آموز	مشخصات امتحان	زمان امتحان	دبیرستان نخبگان سرای دانش
نام و نام خانوادگی :	درس : علوم و فنون ۲	ساعت : ۸ صبح مدت : ۸۰	بهبان
پایه و رشته : یاردهم انسانی	تعداد صفحه : ۳	تاریخ : ۱۴۰۱/۱۰/۱۰	
طراح : اقدس جنانی	نمره با حروف و امضا :	نمره با عدد :	

ردیف	سوالات	نمره									
۱	<p>تاریخ و ادبیات (۲ نمره)</p> <p>درستی و نادرستی هر یک از نوشته های زیر را بنویسید.</p> <p>الف) « المعجم » نخستین و مهم ترین اثر در علم عروض و قافیه به شمار می رود . ☐ ص ☐ غ</p> <p>ب) « رساله دلگشا و اخلاق الاشراف » آثار منظوم عبید زاکانی است . ☐ ص ☐ غ</p>	۰/۲۵ ۰/۲۵									
۲	دوجریان نثر قرن هفتم را نام ببرید .	.۱۵									
۳	مجموعه نامه های مولانا به قلم خود او است .	۰/۲۵									
۴	<p>هر یک از موارد گروه «الف» در جدول زیر، مربوط به کدام یک از شخصیت های گروه «ب» است. (در گروه «ب» یک مورد اضافه است .)</p> <table border="1" style="width: 100%; text-align: center;"> <thead> <tr> <th>الف</th> <th>ب</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>الف). از نثر نویسان قرن هفتم است و کتاب تاریخ جهان گشا از اوست . ب) (استاد غزل عاشقانه و سخنگوی ضمیر خود آگاه ایرانی در ادبیات تعلیمی است. پ. کتاب بهارستان را به تقلید از گلستان نوشت .</td> <td>سعدی حافظ جامی عظاملک جوینی</td> </tr> </tbody> </table>	الف	ب	الف). از نثر نویسان قرن هفتم است و کتاب تاریخ جهان گشا از اوست . ب) (استاد غزل عاشقانه و سخنگوی ضمیر خود آگاه ایرانی در ادبیات تعلیمی است. پ. کتاب بهارستان را به تقلید از گلستان نوشت .	سعدی حافظ جامی عظاملک جوینی	۰/۷۵					
الف	ب										
الف). از نثر نویسان قرن هفتم است و کتاب تاریخ جهان گشا از اوست . ب) (استاد غزل عاشقانه و سخنگوی ضمیر خود آگاه ایرانی در ادبیات تعلیمی است. پ. کتاب بهارستان را به تقلید از گلستان نوشت .	سعدی حافظ جامی عظاملک جوینی										
۱	<p>سبک شناسی (۲ نمره)</p> <p>مهم ترین ویژگی زبانی سبک عراقی است.</p>	.۲۵									
۲	ملاحسین واعظ کاشفی، کتاب کليلة و دمنه را به انشای دوره خود بازگرداند و آن را را نامید .	.۲۵									
۳	با توجه به مقایسه ی ویژگی های فکری سبک خراسانی و عراقی جدول زیر را کامل کنید.	۰/۱۵									
۴	<table border="1" style="width: 100%; text-align: center;"> <thead> <tr> <th>ردیف</th> <th>سبک خراسانی</th> <th>سبک عراقی</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>الف</td> <td>ستایش خرد</td> <td></td> </tr> <tr> <td>ب</td> <td></td> <td>آسمانی بودن معشوق</td> </tr> </tbody> </table> <p>چرا در عصر مغول و تیمور ، تاریخ نویسی رواج پیدا کرد ؟</p>	ردیف	سبک خراسانی	سبک عراقی	الف	ستایش خرد		ب		آسمانی بودن معشوق	.۱۵
ردیف	سبک خراسانی	سبک عراقی									
الف	ستایش خرد										
ب		آسمانی بودن معشوق									

۵	دونمونه از واژگان مغولی و ترکی را که هنوز هم در زبان فارسی به کار می روند ، نام ببرید . /۵																				
۱	موسیقی شعر (۶ نمره) وزن کدام بیت متفاوت است ؟ وزن بیت متفاوت را بنویسید . ۱. خوشا از نی خوشا از سر سرودن ۲. چو سرو از راستی برزد علم را ۳. چشمه کوچک چو به آنجا رسید ۴. مرا گه گه به دردی یاد می کن /۵																				
۲	برای واژه های زیر ، وزن واژه مناسب و یک واژه هم وزن بنویسید. <table border="1" style="margin-left: auto; margin-right: auto;"> <tr> <td>واژه</td> <td>نمی دانم</td> <td>نظامی</td> </tr> <tr> <td>وزن</td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>واژه ی هم وزن</td> <td></td> <td></td> </tr> </table>	واژه	نمی دانم	نظامی	وزن			واژه ی هم وزن													
واژه	نمی دانم	نظامی																			
وزن																					
واژه ی هم وزن																					
۳	وزن بیت زیر در کدام گزینه آمده است ؟ « روزگارست این که گه عزت دهد گه خوار دارد چرخ بازیگر از این بازیچه ها بسیار دارد » الف (مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن) ☐ ب (فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن) ☐ پ (مفتعلن مفتعلن مفتعلن مفتعلن) ☐ ت (فعلاتن فعلاتن فعلاتن فعلاتن) ☐ /۵																				
۴	مرز پایه های آوایی بیت زیر را مشخص کنید و هر پایه را در خانه خود قرار دهید . « دلم را داغ عشقی بر جبین نه زبانم را بیانی آتشین ده » <table border="1" style="margin-left: auto; margin-right: auto;"> <tr> <td>د</td> <td>ل</td> <td>م</td> <td>ر</td> <td>ا</td> <td>د</td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> </table>	د	ل	م	ر	ا	د														
د	ل	م	ر	ا	د																
۵	وزن واژه ی خوشه های هجایی زیر را بنویسید. الف) - U - ب) -- U -- /۵																				
۶	مصراع « بارن اشکم می دود وز ابرم آتش می جهد » از ۴ بار تکرار وزن تشکیل شده است. /۵																				
۷	بیت زیر را متناسب با پایه های آوایی تفکیک کنید. سپس نشانه های هجایی و وزن هر یک را در خانه ها قرار دهید. « خدا را بر آن بنده بخشایش است که خلق از وجودش در آسایش است » <table border="1" style="margin-left: auto; margin-right: auto;"> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td>پایه های آوایی</td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td>پایه های آوایی</td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td>نشانه هجایی</td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td>وزن</td> </tr> </table>					پایه های آوایی					پایه های آوایی					نشانه هجایی					وزن
				پایه های آوایی																	
				پایه های آوایی																	
				نشانه هجایی																	
				وزن																	
۱	زیبایی شناسی (۶ نمره) جمله « خورشید طلوع کرد . » را با کمک آرایه تشبیه به جمله ای ادبی تبدیل کنید. /۵																				
۲	با توجه به بیت زیر ، به پرسش های آن پاسخ دهید . ۱. از من غمزده دل می طلبد غمزه دوست دوستان دلبر ما نرگس گویا دارد الف) یک مجاز در مصراع دوم بیت بالا پیدا کنید ب) معنای حقیقی و مجازی آن را بنویسید. پ) علاقه آن را بنویسید. /۵																				

۱	<p>در ابیات زیر، مشبه و مشبه به را مشخص کنید.</p> <p>الف. پیش کمان ابرویش لابه همی کنم؛ ولی ب. بلم آرام چون قویی سبکبار</p> <p>گوش کشیده است؛ از آن گوش به من نمی کند به نرمی بر سر کارون همی رفت</p>	۳
.۱۵	<p>ادات تشبیه را در ابیات زیر مشخص کنید.</p> <p>الف. گویی که لقمه ای است زمین در دهان برف ب. و او به شیوه باران پر از طراوت تکرار بود.</p>	۴
۰/۵	<p>تشبیه مصراع زیر گسترده است یا بلیغ؟ «مشبه به» را مشخص کنید.</p> <p>«گرت ز دست برآید چو نخل باش کریم.»</p>	۵
.۱۵	<p>تشبیه بلیغ اضافی زیر را به تشبیه بلیغ اسنادی تبدیل کنید.</p> <p>کیمیای سعادت</p>	۶
۰/۵	<p>واژه «ایران» را در یک جمله در معنای مجازی به کار ببرید.</p>	۷
۱/۵	<p>مجاز و قرینه ها را مشخص کنید.</p> <p>الف) سپید شد چو درخت شکوفه دار سرم ب) فریشتگان سنگ به وی می زدند که خاکی و آبی را چه رسد که حدیث کند؟ پ) جهان خوردم و کارها راندم.</p> <p>نقد و تحلیل نظم و نثر ۴نمره</p>	۸
۲	<p>پس از خواندن متن زیر از کتاب «مرصاد العباد»، به پرسش های آن پاسخ دهید.</p> <p>«از ابر کرم، باران محبت بر خاک آدم بارید و خاک را گل کرد و به ید قدرت در گل از گل دل کرد. جمله، در آن حالت، متعجب وار می نگریستند که حضرت جلّت به خداوندی خویش، در آب و گل آدم چهل شباروز تصرف می کرد.»</p> <p>الف) متن بالا را از نظر تاریخ ادبیات «نام نویسنده»، نوع نثر و موضوع اثر» بررسی کنید.</p> <p>ب. در سطر اول چهار آرایه ادبی پیدا کنید.</p>	۱
۲	<p>شعر زیر را بخوانید و به پرسش های آن پاسخ دهید.</p> <p>ز دو دیده خون فشانم ز غمت شب جدایی در گلستان چشمم ز چه رو همیشه باز است سر برگ گل ندارم ز چه رو روم به گلشن؟ چه کنم که هست این ها گل باغ آشنایی به امید آن که شاید تو به چشم من در آیی که شنیده ام ز گل ها همه بوی بی وفایی</p>	۲
۲	<p>الف) دو ویژگی ادبی سبک عراقی را در ابیات بالا بنویسید ب) دو مورد از ویژگی های فکری حاکم بر آن را بنویسید پ. در مصراع اول یک کنایه مشخص کنید. و معنی آن را بنویسید. ت. در بیت آخر یک مجاز پیدا کنید. و معنی مجازی آن را بنویسید.</p> <p>پیروز باشید / جنانی</p>	۲

مشخصات دانش آموز		مشخصات امتحان	زمان امتحان	دبیرستان نخبگان سرای دانش									
نام و نام خانوادگی:		درس: علوم و فنون ۲	ساعت: ۸ صبح مدت: ۸۰	بهبهان									
پایه و رشته: یازدهم انسانی		تعداد صفحه: ۳	تاریخ: ۱۴۰۱/۱۰/۱۰										
طراح: اقدس جنانی		نمره با حروف و امضا:	نمره با عدد:										
ردیف	کلید سوالات												
۱	تاریخ و ادبیات (۲ نمره) درستی و نادرستی هر یک از نوشته های زیر را بنویسید. الف) «المعجم» نخستین و مهم ترین اثر در علم عروض و قافیه به شمار می رود. ب) «رسالة دلگشا و اخلاق الاشراف» آثار منظوم عبید زاکانی است.												
۰/۲۵	ص ☒ غ ☐												
۰/۲۵	ص ☐ غ ☒												
۲	دوجریان نثر قرن هفتم را نام ببرید. ساده نویسی مثل مرصاد و طبقات نامری - بحدید نویسی مثل تاریخ ایران گشا - تاریخ و صافی												
۰/۱۵													
۳	مجموعه نامه های مولانا به قلم خود او است.												
۰/۲۵													
۴	هر یک از موارد گروه «الف» در جدول زیر، مربوط به کدام یک از شخصیت های گروه «ب» است. (در گروه «ب» یک مورد اضافه است.)												
	<table border="1"> <thead> <tr> <th>الف</th> <th>ب</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>الف). از نثر نویسان قرن هفتم است و کتاب تاریخ جهان گشا از اوست. ب) استاد غزل عاشقانه و سخنگوی ضمیر خود آگاه ایرانی در ادبیات تعلیمی است. پ. کتاب بهارستان را به تقلید از گلستان نوشت.</td> <td>سعدی حافظ جامی عظاملک جوینی</td> </tr> </tbody> </table>				الف	ب	الف). از نثر نویسان قرن هفتم است و کتاب تاریخ جهان گشا از اوست. ب) استاد غزل عاشقانه و سخنگوی ضمیر خود آگاه ایرانی در ادبیات تعلیمی است. پ. کتاب بهارستان را به تقلید از گلستان نوشت.	سعدی حافظ جامی عظاملک جوینی					
الف	ب												
الف). از نثر نویسان قرن هفتم است و کتاب تاریخ جهان گشا از اوست. ب) استاد غزل عاشقانه و سخنگوی ضمیر خود آگاه ایرانی در ادبیات تعلیمی است. پ. کتاب بهارستان را به تقلید از گلستان نوشت.	سعدی حافظ جامی عظاملک جوینی												
۱	سبک شناسی (۲ نمره) مهم ترین ویژگی زبانی سبک عراقی در هم آمیختگی مشخصات است نو و کهن												
۰/۲۵													
۲	ملاحسین واعظ کاشفی، کتاب کلیله و دمنه را به انشای دوره خود بازگرداند و آن را را ... انوار ... نامید.												
۰/۲۵													
۳	با توجه به مقایسه ی ویژگی های فکری سبک خراسانی و عراقی جدول زیر را کامل کنید.												
۰/۱۵													
	<table border="1"> <thead> <tr> <th>ردیف</th> <th>سبک خراسانی</th> <th>سبک عراقی</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>الف</td> <td>ستایش خرد</td> <td>ستایش عتی</td> </tr> <tr> <td>ب</td> <td>زمین بردن معشوق</td> <td>آسمانی بودن معشوق</td> </tr> </tbody> </table>				ردیف	سبک خراسانی	سبک عراقی	الف	ستایش خرد	ستایش عتی	ب	زمین بردن معشوق	آسمانی بودن معشوق
ردیف	سبک خراسانی	سبک عراقی											
الف	ستایش خرد	ستایش عتی											
ب	زمین بردن معشوق	آسمانی بودن معشوق											
۰/۱۵	چرا در عصر مغول و تیمور، تاریخ نویسی رواج پیدا کرد ؟ به سبب علاقه ی دیدن آن به سبک وقایع مربوط به ایران و اجداد آن.												

۵	دومونه از واژگان مغولی و ترکی را که هنوز هم در زبان فارسی به کار می روند، نام ببرید. بمِلان - قَسْلاق - قَسْمُون - بَرَس (وهروا؟ صمیع دگیر)																				
۱	موسیقی شعر (۶ نمره) وزن کدام بیت متفاوت است؟ وزن بیت متفاوت را بنویسید. مفتعلن مفتعلن فاعلن ۱. خوشا از نی خوشا از سر سرودن ۲. چو سرو از راستی برزد علم را ۳. چشمه کوچک چو به آنجا رسید ۴. مرا گه گه به دردی یاد می کن																				
۲	برای واژه های زیر، وزن واژه مناسب و یک واژه هم وزن بنویسید. <table border="1"> <tr> <td>واژه</td> <td>نمی دانم</td> <td>نظامی</td> </tr> <tr> <td>وزن</td> <td>مفاعیلن</td> <td>فعلن</td> </tr> <tr> <td>واژه ی هم وزن</td> <td>شیداری</td> <td>مجتب</td> </tr> </table>	واژه	نمی دانم	نظامی	وزن	مفاعیلن	فعلن	واژه ی هم وزن	شیداری	مجتب											
واژه	نمی دانم	نظامی																			
وزن	مفاعیلن	فعلن																			
واژه ی هم وزن	شیداری	مجتب																			
۳	وزن بیت زیر در کدام گزینه آمده است؟ « روزگارست این که گه عزت دهد گه خوار دارد چرخ بازیگر از این بازیچه ها بسیار دارد » الف (مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن) ☐ ب (فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن) ☒ ج (مفتعلن مفتعلن مفتعلن مفتعلن) ☐ د (فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن) ☐																				
۴	مرز پایه های آوایی بیت زیر را مشخص کنید و هر پایه را در خانه خود قرار دهید. « دلم را داغ عشقی بر جبین نه زبانم را بیانی آتشین ده » <table border="1"> <tr> <td>د ل م</td> <td>ر ا دا</td> <td>خ ع ش ق ی ر</td> <td>ج ب ن نه</td> </tr> <tr> <td>ز با ن م</td> <td>ر ا</td> <td>ب یا نی آ</td> <td>ت س ن ه</td> </tr> </table>	د ل م	ر ا دا	خ ع ش ق ی ر	ج ب ن نه	ز با ن م	ر ا	ب یا نی آ	ت س ن ه												
د ل م	ر ا دا	خ ع ش ق ی ر	ج ب ن نه																		
ز با ن م	ر ا	ب یا نی آ	ت س ن ه																		
۵	وزن واژه ی خوشه های هجایی زیر را بنویسید. الف) - U - فاعلن (ب) U -- فعلن																				
۶	مصراع « بارن اشکم می دود وز ابرم آتش می جهد ». از ۴ بار تکرار وزن مستوفعلنج تشکیل شده است.																				
۷	بیت زیر را متناسب با پایه های آوایی تفکیک کنید. سپس نشانه های هجایی و وزن هر یک را در خانه ها قرار دهید. « خدا را بر آن بنده بخشایش است که خلق از وجودش در آسایش است » <table border="1"> <tr> <td>پایه های آوایی</td> <td>خ دا را</td> <td>ب ان بن</td> <td>ج یف سا</td> <td>د س</td> </tr> <tr> <td>پایه های آوایی</td> <td>ک خ ل ق ز</td> <td>ر جو د س</td> <td>ز ا سا</td> <td>د س</td> </tr> <tr> <td>نشانه هجایی</td> <td>— —</td> <td>— —</td> <td>— —</td> <td>— —</td> </tr> <tr> <td>وزن</td> <td>مفعولن</td> <td>فعلن</td> <td>فعلن</td> <td>فعلن</td> </tr> </table>	پایه های آوایی	خ دا را	ب ان بن	ج یف سا	د س	پایه های آوایی	ک خ ل ق ز	ر جو د س	ز ا سا	د س	نشانه هجایی	— —	— —	— —	— —	وزن	مفعولن	فعلن	فعلن	فعلن
پایه های آوایی	خ دا را	ب ان بن	ج یف سا	د س																	
پایه های آوایی	ک خ ل ق ز	ر جو د س	ز ا سا	د س																	
نشانه هجایی	— —	— —	— —	— —																	
وزن	مفعولن	فعلن	فعلن	فعلن																	
۱	زیبایی شناسی (۶ نمره) جمله « خورشید طلوع کرد . را با کمک آرایه تشبیه به جمله ای ادبی تبدیل کنید. گل خورشید سلفت . پادشاه مرقا چهره نبرد - خورشید علم بر کوهساران زد .																				
۲	با توجه به بیت زیر، به پرسش های آن پاسخ دهید. ۱. از من غم زده دل می طلبد غمزه دوست دوستان دلبر ما لرگس گویا دارد الف) یک مجاز در مصراع دوم بیت بالا پیدا کنید لرگس (ب) معنای حقیقی و مجازی آن را بنویسید. ب) علاقه آن را بنویسید. سباهت گل لرگی حیم																				

۱	<p>در ابیات زیر، مشبه و مشبه به را مشخص کنید.</p> <p>الف. پیش گمان آبرویش لابه همی کنم! ولی ب. بلم آرام چون قویی سبکیار</p> <p>صیه صیه به</p> <p>گوش کشیده است! از آن گوش به من نمی کند به نر می بر سر کارون همی رفت</p>	۳
۱۵	<p>ادات تشبیه را در ابیات زیر مشخص کنید.</p> <p>الف. گویی که لقمه ای است زمین در دهان برف ب. او به شیوه باران بر از طراوت تکرار بود.</p>	۴
۱۵	<p>تشبیه مصراع زیر گسترده است یا بلیغ؟ «مشبه به» را مشخص کنید.</p> <p>«گرت ز دست برآید چو نخل باش کریم.» گسره</p> <p>صیه به</p>	۵
۱۵	<p>تشبیه بلیغ اضافی زیر را به تشبیه بلیغ اسنادی تبدیل کنید.</p> <p>کیمیای سعادت سعادت کیمیاست.</p>	۶
۱۵	<p>واژه «ایران» را در یک جمله در معنای مجازی به کار ببرید.</p> <p>بر آشفته ایران و برخاسته کرد و ایران در غم او گریست.</p>	۷
۱۱۵	<p>مجاز و قرینه ها را مشخص کنید.</p> <p>الف) سینه شد چو درخت شکوفه دار سرم وز این درخت همین میوه غم است بزم</p> <p>ب) فریشتگان سنگ به وی می زدند که خاکی و آبی را چه رسد که حدیث کنند خاکی را بی مجاز از انسان</p> <p>پ) جهان خوردم و کارها راندم. چون مجاز از نیت های برون</p> <p>نقد و تحلیل نظم و نثر ۴ نمره</p> <p>۱ پس از خواندن متن زیر از کتاب «مرصاد العباد»، به پرسش های آن پاسخ دهید.</p> <p>«از ایر کرم، باران محبت بر خاک آدم بارید و خاک را گل کرد و به ید قدرت در گل از گل دل کرد. جمله، در آن حالت، متعجب وار می نگریستند که حضرت جلت به خداوندی خویش، در آب و گل آدم چهل شباروز تصرف می کرد.»</p> <p>الف) متن بالا را از نظر تاریخ ادبیات «نام نویسنده، نوع نثر و موضوع اثر» بررسی کنید.</p> <p>نجم الدین رازی (بجم رایه) - نوع نثر: ساده و گاه دارای سجع و موازنه - موضوع: بیان سلوک</p> <p>ب. در سطر اول چهار آرایه ادبی پیدا کنید. > این و تربیت نفس انسانی</p> <p>ابرکرم - باران محبت: تشبیه / آبر - بارید - باران: مراعات / ید قدرت: اضافه استعاره</p> <p>شعر زیر را بخوانید و به پرسش های آن پاسخ دهید</p> <p>ز دو دیده خون فشانم ز غمت شب جدایی چه کنم که هست این ها گل باغ آشنایی</p> <p>در گلستان چشمم ز چه رو همیشه باز است به امید آن که شاید تو به چشم من در آبی</p> <p>سر برگ گل ندارم ز چه رو روم به گلشن؟ که شنیده ام ز گل ها همه بوی بی وفایی</p> <p>۲ الف) دو ویژگی ادبی سبک عراقی را در ابیات بالا بنویسید. کاربرد غزل - غزل عاشقانه - قریب به آرایه موازنه</p> <p>ب) دو مورد از ویژگی های فکری حاکم بر آن را بنویسید. غم گرایی - فراق و دوری از معنوی - بدیع</p> <p>پ. در مصراع اول یک کنایه مشخص کنید. و معنی آن را بنویسید. خون ماندن کنایه از اشک خوش</p> <p>ت. در بیت آخر یک مجاز پیدا کنید. و معنی مجازی آن را بنویسید.</p> <p>م: مجاز از قصد پیروز باشید / جنانی</p>	۸